

Biogramy osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności

Warszawa, 11 stycznia 2026 r.

Stanisław Tadeusz Anders

ur. w 1957 r. w Prabutach

W latach 1980-1981 był jednym z organizatorów struktur Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” w gminie Prabuty.

W latach 1982-1989 rozpowszechniał na terenie województwa elbląskiego ulotki oraz organizował spotkania informacyjne dla rolników. Od 1984 r. do 1989 r. prowadził również aktywną działalność w ramach Duszpasterstwa Rolników, m.in. przy organizacji Ogólnopolskich Dożynek na Jasnej Górze. W latach 1988-1989 wziął czynny udział w odtwarzaniu struktur NSZZ RI „Solidarność” w województwie elbląskim.

W 1989 r. aktywnie wspomagał kampanię wyborczą Komitetu Obywatelskiego.

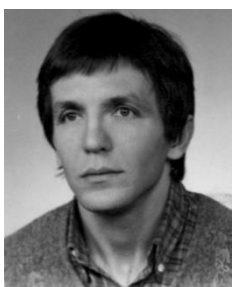
Małgorzata Dorota Bojarska

ur. w 1960 r. w Krasnystawie

Od 1981 r. była zaangażowana w działalność Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” na Lubelszczyźnie, a zwłaszcza na terenie gminy Krasnystaw. Brała udział w organizowanych akcjach protestacyjnych, w nielegalnych zebraniach i rozpowszechnianiu ulotek oraz wydawnictw bezdebitowych.

W 1987 r. wzięła udział w proteście „Solidarności” RI w Warszawie. Aktywnie uczestniczyła również w trwającym od 5 lutego 1989 r. do 15 września 1989 r. strajku rolników w Piaskach Szlacheckich, który był wspierany przez Region Środkowo-Wschodni NSZZ „Solidarność” i miał charakter ogólnopolski. Głównym celem tego strajku było wyrażenie niezadowolenia rolników z sytuacji w rolnictwie, jak również dążenie do zmian w polityce rolnej i gospodarczej.

Działalność prowadziła do 1989 r.

Jerzy Mikołaj Gnieciak

ur. w 1947 r. w Paczkowie

W latach 1980-1989 prowadził działalność w Niezależnym Samorządnym Związku Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność” oraz strukturach podziemnych Solidarności Walczącej i Konfederacji Polski Niepodległej.

Od 13 grudnia 1981 r. do 15 sierpnia 1982 r. ukrywał się przed Służbą Bezpieczeństwa w Opolu, Wrocławiu i Warszawie, był poszukiwany listem gończym. W tym

czasie sporządził i wydrukował ulotki Komitetu Obrony Solidarności przesyłając je do władz wojewódzkich i miejskich w Opolu.

Od 1982 r. był współzałożycielem i członkiem Solidarności Walczącej i Rady Politycznej SW a także członkiem Oddziału KPN w Opolu. Od lipca do sierpnia 1982 r. współorganizował podziemne pismo „Solidarność Chłopska. Biuletyn Wojenny”. Ponadto uczestniczył w demonstracjach ulicznych w Warszawie w dniach 1 i 3 maja 1982 r. oraz we Wrocławiu w dniach 13 i 28 czerwca 1982 r.

W okresie od 1982 r. do 1989 r. organizował biblioteki niezależnych wydawnictw, punkty kolportażu i sieci dystrybucji prasy podziemnej (m.in. „Tygodnik Mazowsze”, „KOS”, „BIS”) w województwie opolskim, a także sieci kolportażu między miastami Warszawa-Opole-Wrocław-Kraków.

W latach 1983-1989 był działaczem Duszpasterstwa Rolników przy Kurii Diecezji Opolskiej i Duszpasterstwa Ludzi Pracy w Opolu. W ramach duszpasterstw organizował msze za Ojczyznę i rekolekcje dla działaczy opozycji.

W związku z prowadzoną działalnością 15 sierpnia 1982 r. został zatrzymany a następnie od 17 sierpnia internowany i osadzony w ośrodkach odosobnienia w Uhercach, Grodkowie, Nysie, Strzelinie. Po podjęciu głódówki protestacyjnej został przewieziony do szpitala do Wrocławia, gdzie był hospitalizowany do 15 grudnia 1982 r. Z internowania został formalnie zwolniony 10 grudnia 1982 r.

10 czerwca 1983 r. został tymczasowo aresztowany, a 15 czerwca osadzony w Areszcie Śledczym w Opolu pod zarzutami wygłoszenia przemówienia opozycyjnego podczas mszy św. w Głubczycach w dniu 23 maja 1983 r. oraz rzekomego przywłaszczenia funduszy NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”. Podczas uwięzienia przeprowadził 5-dniową głódówkę. Z aresztu został zwolniony 27 lipca 1983 r. na mocy amnestii. Sprawy umorzono w sierpniu i październiku 1983 r.

W dniu 14 grudnia 1983 r. dokonano przeszukania jego mieszkania, podczas którego skonfiskowano archiwum podziemne. Został zatrzymany na 48 godzin i przesłuchany.

Następnie od grudnia 1983 r. do lipca 1984 r. ukrywał się we Wrocławiu, Łodzi i Warszawie. Ponownie był poszukiwany listem gończym. 24 sierpnia 1984 r. prowadzone przeciwko niemu postępowanie umorzono na podstawie ustawy o amnestii.

W listopadzie 1984 r. został zatrzymany w Brzegu i oskarżony fałszywie o znieważenie funkcjonariuszy ORMO. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzegu z 4 listopada 1984 r. został skazany w trybie przyspieszonym na rok pozbawienia wolności w zawieszeniu. Do lipca 1985 r. ponownie się ukrywał.

W latach 1984-1986 współpracował z Niezależnym Ośrodkiem Wydawniczym (NOW-ą) i Wydawnictwem Krąg. Był konstruktorem urządzeń drukarskich.

W latach 1986-1989 uczestniczył w reaktywacji struktur NSZZ „Solidarność” w ramach dziewięcioosobowej jawnej struktury Tymczasowej Rady Regionalnej NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego powołanej 13 października 1986 r. poprzez informację zawartą w rozkolportowanej na Opolszczyźnie ulotce.

Mirosław Ignacy Kaczor

ur. w 1948 r. w Szczecinie

W latach 1987-89 był członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” w byłym województwie zamojskim.

Od 1987 r. uczestniczył w spotkaniach Duszpasterstwa Rolników na plebani w Łabuniach, skupiających działaczy opozycji. Rozprowadzał również wydawnictwa niezależne.

Późną jesienią 1988 r. został przewodniczącym Zarządu Gminnego NSZZ RI „Solidarność” w gminie Siennica Różana. 29 stycznia 1989 r. uczestniczył w zebraniu w Chełmie, na którym powołano jawnie działającą Wojewódzką Radę Rolników Solidarności i wszedł w skład jej Prezydium. Na początku marca 1989 r. został wybrany przewodniczącym Gminnej Rady Rolników NSZZ RI „Solidarność” w Siennicy Różanej.

Ponadto był delegatem na Krajowy Zjazd NSZZ RI „Solidarność”, obradujący w Warszawie w dniach 18-19 marca 1989 r.

Wiosną 1989 r. zaangażował się w kampanię wyborczą do Sejmu i Senatu na rzecz kandydatów opozycji.

Grzegorz Arkadiusz Szymański

ur. w 1950 r. w Nowym Dworze Mazowieckim

W latach 1981-1989 był działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” w gminie Zakroczym. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność w podziemnych strukturach Związku. Organizował pomoc dla osób represjonowanych i ich rodzin. Brał udział w mszach św. odprawianych w rocznicę rejestracji NSZZ RI „Solidarność”, pielgrzymkach na Jasną Górę, a także innych uroczystościach organizowanych przez Związek.

W 1987 r. współtworzył Tymczasową Radę Rolników Indywidualnych „Solidarność” w Zakroczymiu. W 1988 r. podpisał list protestacyjny skierowany do Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej negatywnie oceniający politykę rolną państwa.

26 lutego 1989 r. uczestniczył w Wojewódzkim Zjeździe Delegatów NSZZ RI „Solidarność” w Błoniu.

Paweł Mariusz Śliwka

ur. w 1963 r. w Turku

W połowie lat 80. zaangażował się w działalność opozycyjną. Rozprowadzał w byłym województwie konińskim wydawnictwa bezdebitowe, które otrzymywał na spotkaniach działaczy opozycji w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Koninie oraz przywoził z Warszawy i Wrocławia.

Jesienią 1987 r. wszedł w skład Tajnej Tymczasowej Rady Rolników województwa konińskiego oraz był jej członkiem po ujawnieniu w 1988 r. Jednocześnie organizował struktury

gminne NSZZ RI „Solidarność” w gminie Brudzew, w której mieszkał, a także w gminach sąsiednich.

17 grudnia 1988 r. uczestniczył w spotkaniu działaczy i sympatyków „Solidarności” w Tarnowie, na którym powołano Tymczasową Gminną Radę Rolników gminy Brudzew, a następnie został członkiem Tymczasowego Zarządu Gminnego NSZZ RI „Solidarność”, utworzonego 8 stycznia 1989 r.

Ponadto w marcu 1989 r. był delegatem na Wojewódzki Zjazd Delegatów NSZZ RI „Solidarność” w Koninie i Krajowy Zjazd Delegatów w Warszawie. Wiosną 1989 r. zaangażował się w prace Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” i kampanię wyborczą do Sejmu i Senatu na rzecz kandydatów opozycji.

Działalność opozycyjną prowadził w latach 1985-89.